

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben háshoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések Arszabály szerint.

Szüreti buslakodás.

Gyönyörű, mosolygós napsugárban hervadozik az őszi idő. A természet művészi keze festi, festegeti az októberi bájos pasztell-színeket. A falevelek még nem peregnek, csak hulldogálnak egy-egy szellőrezzenésre s behintik csodás mozaikkal a határjárók utját.

Legszebb idő az október vége, legszínesebb, legmosolygóbb a szőlőshegyeken. Most ugyan nem játszadozik a kései napsugár a piruló levelek alján a gyöngyre dagadt szőlőszemekkel, nem veri fel a hüvös hajnalok csöndjét a szőlőszedő lányok csengő kacagása, nótás lármája, nem durrog a pásztor ócska puskája, nem csikorog a sajtó csapja az erős légyenkezek sodorintásán, nem lesz locsakos a taposó legények gyolcsa a szőlő édes, sárga mustjától, Ures a borház, üres a szőlőhegy. A természet néhol a pákosz-madaraknak is alig volt elég. A szőlősgazdák kárvallott lélekkel, borongós hangulattal járják a gerezdek avarját, leszüretelte a ragya, a penész, a rothadt fonnyadás az idei termést. Az ujmódi szőlőbetegségek ugyancsak rákaptak a legcsinosabb határookra. Mint valami kényes szép asszony, minden évben új nyavalyán töri a nagy buksiját a Hegyalja meg a budai hegyek, meg a váci lejtők, meg az egri Sikhegy, Egedalja, a szabadkai bucka, ahol azelőtt pattogós jókedvvel szürték a bufelejtő nektárt.

Most, szüret közepén állunk és majdnem sirásra áll az emberek orcája. Muzsikaszó, mozsárdurrogás, hordó-pántolás, kulacs-kotyogás, bogrács-sercegés úgy kimaradt a mai évből, mintha a szüretelést árendába adták volna titkos éjjeli zsványoknak. Sajtolják, préselik ugyan itt is ott is a ritkás, öreges fürtöket, de

nagyon bus eredményt hirdet a széles homloku borházak előtt, a más esztendő bőségéhez képest most valósággal szégyenében vörösödő egykét törkölykő. Az idén nincsenek szüretetek.

Jó pár esztenje sem voltak ugyan nagy szüretetek, de mégis szürtünk egy kis piacra valót. Az igazi, régi magyar szüretekről már csak fehérhaju emberek mesélnek. Vas Gereben, Jókai, Eötvös írásaiban olvashatunk még jóízűen róluk. Ma már sem aratás, sem szüret. Nem is csoda, hogy elszökött a szivekből a régi vendégfogdosó magyaros barátság, uri jókedv. Szegényedünk, bus magyarokká válunk.

Evről-évre lekoptat egy jókora szincsomót az idő a régi élet ideális szépségeiből. Hej! ha csak a magam éveire gondolok! Más rajong a friss virágos tavaszért, a gyümölcsöt zamatosító nyárért, a fehér zuzmarás, csillogó télért, engem az ősz, a szüretet hozó, színeket vegyítő, hangulatot fakasztó szép szelid ősz váltott magához. Ilyen időtájt valamikor régen gyermekkoromban átböngésztem a szőlőpásztákat s úgy örültem, ha a szedők nyomán egy-egy billing szőlőfürtöt találtam . . . Ma eszembe jut, milyen bánatos elégiát írna Csokonai Vitéz Mihály a kiszáradt, lelkévesztett, csikóbőrös kulacsról . . .

Bezerédy István

A gyász ma még impozánsabbul megnyilatkozott, mint tegnap. Gyászlobogók lengenek nemcsak a középületekről. Az utcák gázlámpásait, amerre a temetési menet átvonul, feketével vonták be.

A városban nagy az idegenek száma, akiket a hajnali és délelőtti folyamán megérkező vonatok hoztak a gyászszertartásra. A halottas ház körül nagy a tömeg. A ko-

szorukat egymásután hozzák a résztvevők kocsin, gyalogszerrel. A ravatalos szobában délelőtt nem volt már hely a koszorúk számára.

A fájdalom őszinte meghatottsága borult a városra.

Rendkívüli közgyűlés.

Pontban tíz órakor szinte tömegesen jöttek a feketébe öltözött törvényhatósági bizottsági tagok, a tanács tagjai a közgyűlési terembe. Néhány perc alatt megtelt a terem, megteltek a karzatok is.

Biró Károly dr., polgármester néhány perccel később érkezett a terembe, elfoglalta a megilletődés csendjében az elnöki széket és a következő szavakat intézte a törvényhatósági bizottsághoz:

„Tekintetes törvényhatósági bizottság, szomorú alkalom hozott össze bennünket, megrendítő esemény volt az oka annak, hogy e rendkívüli közgyűlést összehívjam: szeretett főispánunkat, bezerédi Bezerédy Istvánt a kegyetlen halál kiragadta közülünk. Ot éven át igazán nehéz visznyok között töltötte be e diszes állást; ez idő alatt a város közbecsülését, köztiszteletét és közszerejét vitta ki. A közelmúlt kétségbeejtő politikai viszonyai között az ő kristálytisza jelleme mutatta meg az utat, melyen haladnunk kellett. A város iránt érzett szeretete volt az iránytű, amely megjelölte neki az irányt, hogyan vezesse a város ügyeit. Ezen öt év a város történetéből az ő életével szorosan összefügg, és ha ezen idő alatt a haladást megállapíthatjuk, elismeréssel kell meghajolnunk az ő érdemei előtt is, mert ő nemcsak ellenőrzőleg, hanem irányítólag is befolyt ügyeinek intézésébe.

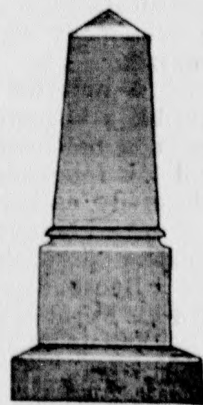
Lelkes munkatársunk volt ő ezen város haladása érdekében kifejtett munkálkodásnak. Hűséges jóakarója és támogatója volt a tisztviselői karnak, mellyel együtt érzett.

Tekintetes törvényhatósági bizottság, a halál gyászba borított egy egész nagy családot, de mély szomorúságba borította ezen város közönségét is. Ezen fájdalomnak és a család iránt érzett részvétnek kifejezésére jöttünk ma egybe. A tegnap megtartott rendkívüli tanácsülés határozatából kifolyólag vagyok bátor azt az előterjesztést tenni, méltóztassék a megboldogultnak a város fejlesztése körül szerzett érdemeiért elismerést szavazni és elhunytá fölé a fájdalomnak és részvétnek kifejezést adni és ezen elismerést és fájdalmat jegyzőkönyvileg

Szükség esetén tekintse meg
Gebauer és Tumbász
sirkő-raktárát

834-126

első kör, Wesselényi-utca 148. szám,
mely gazdagságával és változatosságával tűnik ki.

megörökíteni és ezen jegyzőkönyv kivonattát a családnak megküldeni.

Mondja ki a közgyűlés, hogy a város közönsége nevében koszorut helyez a ravatalra, gyászmisét mondhat, melyen a törvényhatósági bizottság testületileg megjelenik.

megbizzza a város főjegyzőjét, hogy a ravatal fölött emlékbeszédet mondjon;

elhatározza a törvényhatósági bizottság, hogy a Palicsi-park ujonnan létesített részét Bezerédy-parknak nevezi el.

Adjon a mindenható az elhunyt lelkének örök nyugodalmat, hozzátartozóinak és barátainak megnyugvást.

Az indítványokat egyhangulag fogadják el, mire a polgármester kimondja a határozatot.

Milkó Izidor dr. indítványára a polgármester beszédet a jegyzőkönyvben szöszereint megörökítik, mely ugy formájában, mint tartalmában kitűnő kifejezése az elhunyt méltatásának.

A jegyzőkönyvet nyomban hitelesítik.

A gyászmise.

Délelőtt fél tizenegy órakor a szent-Teréz templomban vette kezdetét a hivatalos istentisztelet, melyre a törvényhatósági bizottsági tagok a rendkívüli közgyűlésről vonultak föl. A templomban közösen volt föllállítva a díszes ravatal, amelyen a különféle koszorúk, virágcsokrok voltak elhelyezve.

A szentélyben foglaltak helyet a törvényhatósági bizottsági tagok a polgármesterrel az élén. A templom hajójában pedig a padokban, elől a gyászoló család, a rokonok, ismerősök. Minden helybeli hatóság képviselve volt. A helybeli 4-ik huszárezred tisztikara is testületileg megjelent. Azonkívül számosan érkeztek a vidékről is. A nagy templom teljesen zsúfolva volt a résztvevők tömegétől.

A szent misét Csatalinác Mátyás szentterézi káplán mondotta Gauder István és Petres János káplánok segédletével.

A kóruson a zenede női kara énekelte a Benedictust, a mise többi részeit pedig a szabadkai dalegyesület Lányi Ernő dirigálásával. A szent mise negyed 12 órakor ért véget.

A temetés előtt.

Félháromra volt kitűzve a temetés. Két órakor a halottasház környékén már nem mozoghattak volna, ha a rendőrség tapintatosan nem tartja fön a rendet, ami különben ezen alkalommal könnyű volt, mert a közönségre a fájdalom nyugalma nehezedett.

Negyed háromkor sűrű sorfala a népnek állta végig a gyászfátyolos gázlámpások között a Deák-utcát, megtöltötte a főteret, a Kossuth-utcát, a Kállay-Albert utcát végig a vasúti indóházig. Szinte meglepő volt, hogy a közönség önként hagyta nyitva az uttestek közepét, amelyen a gyászmenetnek kellett áthaladnia.

A helyőrség tisztikara, államhivatalnokok, a csendőrség diszben, szintén megjelennek. Negyed háromkor jelenik meg a törvényhatósági bizottság Biró Károly dr. polgármester, a tisztviselői karral élükön, majdnem teljes számban.

A tanintézetek ifjusága, a tűzoltótestület, a máv. altiszti kör, az ipartestület, a gazdakör, s más egyetek képviselői sorban vonulnak föl, s állnak részben sorfalat, részben várják, hogy a gyászmenetbe sorakozzanak.

Felvonulnak Bácsbodrogyvármegye, Baja Ujvidék törvényhatóságainak küldöttségei, Kossuthfalva, a szomszéd községek küldöttei. A tömeg is egyre átláthatatlanabbá növekszik.

A halottas ház előtt már két órakor kezdik a koszorúk rendezését a koszorúkosokra, a holttestet vivő kocsi, melynek két oldalán fehérselyem mezőnybe van festve a Bezerédy család nemesi címere.

Az idegenek közül névszerint a következőket jegyezhetjük föl:

Bácsbodrogyvármegye képviselőiben jelen voltak Fernbach Károly főispán, bajsai Vojnich István alispán, Skultéty Ferenc árvaszéki elnök, Sztankovich György műszaki tanácsos, Scherer aljegyző, Popovich Sebő

főlevéltárnok, Piukovich József, Tárcay Dezső, Poór Béla, Brestyánszky Miklós, Kovacsich Dezső főispáni titkár.

Zombor várost képviselték: Hauke Imre polgármester, Listyevits Titusz főkapitány és Fejér Gyula apátplébános.

A temetés.

Pontban fél háromkor jelent meg a papság. A halotti szertartást Vojnich Dániel bajai apátplébános végezte Mamuzsich Félix tb. kanonok, városi plébános, Gauder István és Raich Balázs szentterézi káplánok segédletével. A szertartási énekeket a dalegyesület quartettje énekelte.

A háznál való szertartás után megindult az impozáns, hatalmas embertömeg. Elöl a halotti kocsi, utána a papság, a gyászoló család, a hatóságok és a nép. A Deák-utcán, Kossuth-utcán szép rendben állott föl a kíváncsi néptömeg. Az utcákon az égő gázlámpák feketével voltak bevonva. A vasúthoz érve, még egyszer beszentelték a kóporsót, ami után a Kossuthfalvára induló különvonatra helyezték. A külön vonat fél négy után pár perccel indult el Kossuthfalva felé.

Ifju törökök Szabadkán.

— Rituális ebéd. —

Az ifju törökök tanulmányi utra indultak a nagy Európába. Kétszáznegyven ifju török kelt utra Konstantinápolyból. Utjukról értesítve volt a magyar kormány is.

Ma délelőtt érkeztek Szabadkára és városunkat is megtekintették.

Erkezésükről a kereskedelemügyi kormány táviratilag értesítette rendőrségünket azon szigorú utasítással, kövessünk el mindent, nehogy a kíváncsiak megbotránkoztassák az ifjutörök vendégeket.

A törökök Szabadkán, a pályaudvar póstafelvételei része mellett felállított sátorban ebédeltek közösen. A kormány utasította arra is rendőrségünket, hogy különösen étkezés alatt kövessenek el mindent, nehogy a törökök rituális étkezési módját a kíváncsiak élcéldésekkel és illetlen szellemeskedéssel megzavarják. A rendőrség eleget is tett kötelességének; az ifju törököknek baja nem történt.

Szarvasmarha-díjazás Jánoshalmán.

A vármegyei gazdasági egyesület f. hó 17-én nyugati faj tehénkiállítását rendezett. Már 16-án este megérkezett Latinovics Pál volt főispán, Koller Oszkár volt fősolgabíró. A község fellobogozva várta őket. 17-én 9 órakor jelen voltak a vendégek is a szentmisén. Utána a község házában mszgalakították a bírálóbizottságot s ugy mentek a kiállítás színhelyére, a hol a szép tribünön foglaltak helyet.

Ott láttuk a volt főispánon és volt főbíróon kívül Bagári Kálmán állami gazdasági felügyelőt Szegedről, Innhof József titkárt, Hesz Márton szentfülöpi tanítót, Madarász Iván állami vajmestert s a helybeli bizottsági tagokat.

Latinovics Pál szép beszédet intézett a gazdákhoz a belterjes gazdálkodásról, mely marhatenyésztés nélkül lehetetlenség. A beszéd után a bizottság a következő gazdák tehenét jutalmazta a körülbelül 160 kiállított jószág közül:

Nagy Pál Sándorét 80 K, Edes Jánosét 60 K, Komáromi Gergelyét 50 K, Faddi Benedekét a kisszállási uradalom díjjal 60 K, Radvánszki Györgyét 20 K, Taskovics Benedekét 20 K, Kovács György, Racsmán János, Kramer Mór, Zámbo János, Csorba János, Nagy János, Szemlics Imre 10—10 K kapott. Kiállított borjukért: Csorba János 80 K, Kovács Vince 60 K, Dudás Lajos 50 K, Kiss János az uradalmi díj 40 K, Csapláros János Borota pusztáról 20 K. 10—10 koronát: Faddi Benedek, Kiss János, Komáromi Gergely, Szemlics Imre.

Utána bankett volt a kaszinó helyiségében, a hol tósztot mondtak Latinovics Pál, Koller Oszkár, Kopeczky Győző jegyző, Hesz Márton tanító, Nagy Pál Sándor, ifj. Nagy Pál, Király István. Fölvette Latinovics Pál a gazdakör eszméjét. Lehet, hogy az elvetett mag kicsirázik s megalakul a gazdakör nálunk is. A bankett után Latinovics Pál, Koller Oszkár s más vendégek a vonaton haza utaztak, sok pedig ki erre, ki arra élvezte a szives barátság poharát. Az egész kiállítás rendezése Kopeczky Győző helybeli jegyző érdeme.

HIREK.

Tájékoztató.

Október 31. A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyelete szabadkai fiókjának táncvigalma a kath. legényegyletben.

Munkaközvetítés.

Drach János épület és butor asztalos két segédet keres állandó alkalmazásra. Cim: Hódás, Bácsmegeye. Rövid és divatáru-üzletbe egy segéd alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban. Több cipész munkás előnyös feltételek mellett azonnal munkába léphet Schön István cipésmesternél Bezerédyben.

— **Keresztfeltétel a szerbek templomára.** A görögkeleti szerbek templomának díszes renoválása befejezéshez közeledik. A torony már felépült. Az ünnepélyes keresztfeltétel holnap, csütörtökön délután 3 órakor lesz, melyre a hitközség meghívja a városi hatóságot is.

— **Zászlószentelés.** A népszövetség zentai csoportjának vezetősége legutóbb tartott értekezletén a közóhajnak engedve elhatározta, hogy a szervezet részére egy díszes zászlót készített. Zászlóanyai tisztisre egy kiküldött bizottság felkérte dr. Tripolszky Aladár kir. közjegyző mély vallásos érzelmeiről ismert nejét, született Madary Aranka urasszonyt, ki készségesen kegyeskedett elvállalni e tisztséget. Az ügybuzgó csoportvezetők már eddig is 20 gyűjtőt vettek át az adományok összeszedésére. A zászlószentelési ünnepély jövő hónapban az Országos Katholikusk Népszövetségnek Zentán tartandó közgyűlésével kapcsolatban lesz megtartva.

— **A népszövetség rendes közgyűlése Zentán.** Zentáról írják, hogy az Országos Kath. Népszövetség ott tartja meg ez idei rendes közgyűlését, amikor Zentára érkezik gróf Zichy János is. A közgyűlés valószínűleg november hónapban lesz és az előkészítéssel dr. Ernszt Sándor, országgyűlési képviselőt bízták meg.

— **A kórház túltömöttsége.** Dr. Günther József tiszti főorvos a polgármesterhez előterjesztést adott be a Mária-Vallás kórház túltömöttségének megszüntetéséről és a tifuszos betegek elhelyezéséről. Személyesen is meggyőződött a főorvos, hogy a belgyógyászati osztály tényleg túl van terhelve úgy, hogy nem csak a tifuszos, de más betegeknek sincs hely. A hasihagymázos betegeknek elhelyezését illetően kiválóan alkalmas a bőrgyógyászati osztály. Ha a bőrgyógyászati osztályt áthelyezik a szegényház üres ágáira, 72 ágyat nyernek és így lesz hely a később jelentkezők számára is, sőt még két terem fönmarad a vörheny betegek befogadására. A bőrgyógyászati osztály betegjei ugyanis nem annyira kényesek. Az ápolás ezeknél független a külső körülményektől, de ezeknek háromnegyed része azért van a kórházban, hogy állandó felügyelet alatt legyen. A betegek ily módon való elhelyezésével tetemesen megszorodik a belgyógyászati osztályon az üres ágyak száma. A tifuszos betegek az is nagy előny lesz, hogy a bőrsztyálon fürdő kádak is vannak. Csak egy intézkedés szükséges mindössze. A bőrgyógyászati osztály két sarkától egész a kórház kerítésig szögös drót kerítéssel el lesz kerítve. — A polgármester a főorvos eme indítványához mindenben hozzájárul.

— **Tanítóválasztás.** Ma volt Csantavéren az ujonnan tervezett 2 tanítói és 1

tanítónői állás betöltése választás után. Pályázó volt 44 férfi és 48 nő, ezek közül szavazás után a következők választottak meg. Sarai Lajos és Szentirmai Gyula, Horváth Anna.

— **Zombor közgyűlése.** Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1909. évi október hó 23-án, szombat délután 3 órákor rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozatába 51 tárgy van felvéve.

— **Művészi képkatalógus.** 280 képet tartalmaz a Könyves Kálmán most megjelent képkatalógusa, mely többek között Benzur Gyula Millenáris Hódolat című festményének mását is magában foglalja. A képjegyzék kizárólag magyar művészek alkotásairól számol be, ami a legjobb bizonyítéka hogy a Könyves Kálmán a magyar művészet népszerűsítését tűzte ki céljául és ezt a célt szolgálja nagy lelkesedéssel és buzgalommal. A csinos kiállítású füzetke 50 fillérért rendelhető meg a Könyves Kálmán Magyar Műkiadó Részvénytársaságnál, Budapest, Nagymező-uta 37. A társaság ezen összeget minden képrendelőnek visszatéríti.

— **Előléptetett csendőrhadapród.** Fliess György magyar kir. csendőrhadapródot, aki a szabadkai csendőrpáncsnoksághoz van beosztva, zászlóssá (tiszthelyettes) léptették elő.

— **Halálozás.** Andrasits Alajosné, születet Ivits Alojzia, hosszas szenvedés után meghalt. Temetése holnap délután lesz a Deák-utcai gyászházból.

— **Eljegyzés.** Kuluncsics Sándor eljegyezte Ivandékics Ilonkát Szabadkán október 17-én.

— **Keresztényszociális Ujság.** Röpírat gyanánt jelent meg Zentán a Keresztényszociális ujság második száma. Ujvidéken kezdték meg ezt az üdvös munkát, Zentán folytatják. Es követendő példa lehetne más városokban is. Tudjuk hogy a vármegye egyes városaiban katolikus helyi lapokat akarnak kiadni. Ez teljesen fölösleges. Egy vármegyében elég egy katolikus napilap, ebbe kell dolgozni, ezt kell terjeszteni. Megtehetik azt, hogy a helyi érdekeket felőlelő lapszámokból több példányt rendeljenek meg és azt osszák ki. Összehasonlíthatatlanul olcsóbb és üdvösebb. Ha azonban mégis kell néha helyben is kiadni kiáltványt, értesítést, csinálják azt meg Ujvidék és Zenta mintájára, amit eléggé dicsérni, aminek elégséges elismeréssel adózni alig lehet. Üdvözljük az ujvidéki és zentai vezetőket és irányítókat.

— **A kulai Kálváriára ujabban adakoztak.** N. N. 150, id. Lentz Adám 10, özv. Morovitz Péterné 5, Fejős Nándor 5, Kirchner János 5, Gyurits Gábor 2, Becherer Ferenc 3, Langenbach István 3, Krämer Márton 5, Mály László 10, Wighart Ernő 10, Vencler Piroška 2, dr. Buday Pálné 10, Horváth Mihály 10, Berkó Katalin 2, Kanyó Erzsébet 5, Postl Emma 1, Provadoszky Mari és Margit 6, Nagy Károlyné 6, Vighné Frankó Anna 1, Vigh Teréz 0.40, Berkó Erzsébet 3, Döme Verona 1, Lungenfanger Lujza 1.40, Balázi Mária 1, Braskó Róza 1, Braskó Eva 0.40 Regőcné Galla Eva 1, Munka Károlyné 2, Galla Kata 1, Todora Klára 0.50, Dudásné Fábás Viktor 4, Körmőcziné Farkas Róza 0.80, Galamb Katalin 1, Vondra Verona 4, Munka Katalin 2, Szuplics Katalin 0.50 Frankó Brigita 1, Kocsis Mihályné 2, Poizl Istvánné 1, Varga Agnes 1, Pesti Mária 1, Paczek Anna 2, Mieskó Károly 3, Szukola Anna 2, Krieg János 4, Gombóc Nándor 1, Horváth Károlyné 0.80, Csányi Jánosné 0.40, Fát M. 1, Plechl A. 1, Blancz János 1, Schlemender I. 1, Mutsch L. 1, Schmidt Ferenc 1, Aufrich Ignác 1, Schwerer Ferenc 0.50, Derkovic István 0.50, Nusz Péter 0.20, Blancz János 1, Lasser János 1, Herr József 1, Özv. Juhász Józsefné 2, Tun Paula 1, Horváth Amália 0.60, Horváth Ferenc 0.60, Id. Kovács Sándor 0.80 Knézy Máté 0.80, Szauer János 1, Kleiner József 2, Dudás Sándorné 0.60, Kanyó István 1, Grabonyi Márk 0.20, Mancz Erzsébet 0.30, Ifj. Schwerer József 2, Hack Jakab 1, Höflich Máttyás 1, Polich Simonné 2, Mutsch

Adám 20, Horn Ferenc 2, Kichler Eva 1, Keller György 1, Özv. Kleer Katalin 1, Könyv József 1, Horn János 1, Id. Jung János, 5, Ifj. Jung János 8, Neszt Rezső 2, Nagy Károly 1, Horváth János 1, Galló András 0.60, Ufholcz Jakab 2, Juczik Vencel 1, Magyar József 1, Pintér József 0.40, Kovács Mihály 0.50, Bertron Ferenc 1, Urnauer Mihály 1 korona. (Folyt. köv.)

— **A „KOH-I-NOOR“ alkonya.** Az egész világon előnyösen ismert „Koh-i noor“ ceruza végnapjait éli. Hardtmuték szerződése ugyanis, amellyel Faber A. W.-től a grafitbányákat bérletben bírja, lejárt és azt értesülésünk szerint Faber meghosszabbítani többé nem akarja, hanem maga fogja fel dolgozni „Castell“ nevű ceruzák alakjában. Ezek után tehát Koh-i-noor-t csak addig lehet kapni míg a készlet tart.

A megbüntetett pornografus.

A sarki hordár, mint a pornografia rikkancsa.

Régebben történt már, mikor Lipschitz, zsidó antiquarius egy röpívet terjesztett, melyben pimasz gyalázkodásokat röpített világgá az apácák ellen s iparkodott így megméltelyezni a lányifjuság lelkét is. A szociáldemokrácia és a szabadkömivesség szoldosainak megszokott, de undorító harcmodora.

A röpívet Maxi, a zsidó sarki hordár terjesztette.

Ezen galádság miatt álltak tegnap mindketten a szegedi esküdtségi bíróság előtt, mely Lipschitzet kétheti, Maxi hordárt egy heti fogházzal büntette. Elég kis büntetés, de példának jó.

Az elítéltek semmisségi panaszt jelentettek be.

A Bácskai Napló-nak

azok a legjobb barátai, akik nemesak akkor látogatnak rá, amikor valamely közleményről van szó, hanem akkor is, amikor HIRDETESEI ALAPJÁN bevásárlásaikat eszközlik.

INNEN-ONNAN.

Bíró: Hát aztán miért ütötte meg a csárdában a panaszost?

Vádlott: Mer muszaj vót.

Bíró: Hát mi az a muszaj?

Vádlott: Hát ojat mondott, hogy muszaj vót mögütni.

Bíró: Olyant nem lehet mondani, hogy azért le kellene ütni egy embert. Ha megsértette magát, maga jöhetett volna panaszra. Hát sértette magát?

Vádlott: Nem a!

Bíró: Hát akkor mit mondhatott olyant, hogy azért a fejére kellett ütni?

Vádlott: Hát kéröm alásan, éppen aszonta, hogy aki legén, üssön a — fejemre.

SZINHÁZ.

Vig özvegy.

Kevés számu közönséget vonzottak a Vig özvegy dallamai kedden a színházba. Sugár Jolánnak parádés szerepe a Vig özvegy a közönségnek nagyon tetszett; pompás ruhái voltak; ugy látszik, hogy a régebbi darabokat más karmesterrel tanulta be, már pedig ahány karmester, annyi tempó. Így azután vagy beleszaladt, vagy elkésett az énekkel. Kozma napról napra jobban énekel, tegnap kifogástalan volt. Sziklai annál gyengébb volt; határozottan nagy merészség kell ahhoz, hogy ilyen rekedten énekelni akarjon valaki. Bercik Margit, Szatmári jók voltak. A táncok nem mentek a szokott jól.

m. m. i.

Műsor:

Csütörtökön: Tökfűkő.

Pénteken: Betyár kendője, (mér. hely.)

Szombaton: Színészvér.

Vasárnap délután Póttás flu és a huga, esto Színészvér.

Segéd darabok: Gűlbaba és Mongodin ur felesége. Előkészületen vannak: Tökfűkő, Fiu vagy lány, Hódító koringó és Raffles.

* „A Színház“ Faragó Rezső kitűnően szerkesztett művészeti napilapja „A Színház“ a mai naptól kezdve „Színházi Ujság“ alcímmel jelenik meg, s ilyen formájában az egyedüli lap Szabadkán, mely a napi színlapot, az előadásra kerülő darab szövegét közli s azonfelül ötletes, szellemes tartalmú szórakoztatja az olvasókat. „A Színház“ minden tőzsdében, könyvárusoknál és rikkancsoknál kapható. Ara két fillér.

Fontos minden vendéglős, korcsmáros és szőlőtulajdonosra a

Bornyilvántartási Könyv.

10 iv terjedelmű keménykötés,

utasítással együtt ára 1 korona 50 fillér.

Kapható:

Krécsi A. Nándor könyvkereskedésében

Szabadkán, Deák-utca, Kiskápolnával szemben.

Telefon 2-83.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Az eltűnt pénz miatt.** A mai esküdtségi tárgyaláson Tüske István (Bühö), tataházi lakos került a vádlottak padjára, szándékos emberölés kísérletének büntetése miatt. 1909. február 25-én történt az eset; ugyanis egy héttel ezelőtt a vádlott együtt borozgatott Kazinczy József borbélylegény sértettel s ekkor megmondta Tüske Kazinczinak, hogy van neki 200 koronája sőt később meg is mutatta, hogy hova tette a pénzt. Másnap eltűnt a pénz és Tüske Kazinczit gyanúsította a lopással. Elkeseredésében forgópisztolyt vásárolt s mikor találkozott Kazinczival először közvetlen közelből mellére célozva azután menekülés közben 8-10 méterről megegyeszer rá lött, de egyszer sem talált. — A bíróság elnöke József Milorád volt, tagjai Kindriss Gábor és Masa János voltak. A vádat dr. Karácson Gyula képviselte, védő dr. Manojlovits Vladisláv képviselőben dr. Miatev Lukács volt. A sértett képviselője dr. Fischof Béla, bácsalmási ügyvéd. — A bíróság két kérdést tett fel az esküdteknek: bűnös-e a vádlott, hogy előre megfontoltan, de nem ölési szándékból rálőtt sértettre; a másik kérdés a közszend elleni kihágásra irányult. Az esküdtek mindkét kérdésre nemmel feleltek s így a bíróság felmentette a vádlottat. Az ítélet jogerős.

Bel- és külföldi napilapok, divatlapok és foyóiratok

házhöz szállítva minden mellék költség nélkül legalkalmasabban megrendelhetők

HEUMANN MÓR

könyv-, zenemű- és irodai cikkek kereskedésében Szabadkán, Szent-István-tér, Radits-féle ház, a Szent-háromsággal szemben. Interurbán. — Telefonszám 85.

Szerkesztői üzenet.

I. **Temesvár.** Mi a rendőrség figyelmét külön is felhívtuk a nekünk küldött tudósításra. A felelet az volt, hogy a rendőrségi és bírósági hullaszemle teljesen kizártnak tartja a bűntényt és így minden további eljárás lehetetlenség. Ha önnök alapos, esetleg bizonyítható gyanuja van, forduljon feljelentésével nyíltan a rendőrséghez. Azok után, amit a rendőrségtől megtudtunk, az ügyész eljárása nem képezheti bírálat, különösen nyilvános bírálat tárgyát.

Szigoruan fajtisza,
peronospora mentes
sima szőlővessző
kapható szokványminőségben
Gugánovich Máté
kelebiai szőlőtelepén.
1020-6-4

Ovadékképes

egyént radonováci üzletembe
azonnal **üzletvezetőül** fel-
veszek.

1023-3-3

Bende Gyula.

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és fő-
tisztelendő papság becses tudomására hozni,
hogy az őszi és téli idényre való fekete,
szintartó papi szöveteim megérkeztek s azo-
kat üzletemben nagy választékban raktáron
tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezen-
tul is megrendelőimnek teljes bizalmát és
megelégedését kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta
reverenda vagy ruha beküldése is; kívá-
ntra azonban saját költségemen a helyszínére
személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, vala-
mint azok javítását is jutányos árban el-
vállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett
levő *Balog György-féle ház*, Vesselényi-ut.

Hadnagy István.

papi és polgári szabó.

159-206

265/1909. eln. sz.

1024-2-1

Hirdetmény.

Alulírott közkórházi igazgatósága ezen-
nel közölni teszi, hogy a „Mária-Valéria“
közkórház részére 1910. évi január hó 1-től
1910. évi december hó 31-ig terjedő, egy
évi időtartamra szükséges kenyér-, hus- és
hentesárak, u. m.: kassai, prágai és sza-
badkai sonka, sertéskaraj, sertéscomb, kol-
bász, virsli és hideg felvágottak, valamint
a tej és vaj beszerzésére az árlejtés f. évi
november hó 9-én délelőtt 11 órakor a
közkórház igazgatói hivatalában fog meg-
tartatni, melyre az érdekeltek oly megjegy-
zéssel hivatnak meg, miszerint írásbeli aján-
lataikat szabályszerűen lepecsételt borítékba
zárva, folyó évi november hó 8-án d. u.
5 óráig a közkórház gondnoki hivatalánál
nyújtásuk be, hol vállalati feltételek a hiva-
talos órák alatt megtekinthetők.

Az árlejtések megtartása előtt a hus-
szállításra 2000 korona, a kenyéreműek
szállítására 1500 korona, a hentesárak szál-
lítására 400 korona és a tejszállításra 500
korona óvadék teendő le a közkórház pénz-
tárába.

A husszállítás csak iparjoggal bíró mé-
szárosok, a kenyéreműek szállítására csak
szakképzett sütők, és a tejszállításra csak
tehenészettel rendelkező tulajdonosok pá-
lyázhatnak.

A tejre nézve megjegyeztetik, hogy a
tejnek jó minőségűnek, lefölözetlennek és
legalább 3% zsírtartalomnak kell lenni.

Utóajánlatok, valamint a határidő lejá-
rata után érkező ajánlatok figyelembe nem
vételnek.

Szabadkán, 1909. évi október hó 17-én.

A „Mária-Valéria“ közkórház
Igazgatósága.

Ujságelárusítók
felvételnek
lapunk kiadóhivatalában
50% jutalékra.

Keresztény cégek.

Pártoljuk a keresztény kisiparosokat és Kereskedőket.

Abrasich Mihály és Társai
bádogos. Szabadka, I., Kőlesey-utca 254.

Balázs Piri Kálmán
szijgyártó és nyerges. Szabadka, VI.
kör, Halasi-ut 210. szám.

Csajkás Lajos órás és ék-
Deák-utca 18. szám, Szombathy Károly fényké-
pész mellett.

Dániel A. József
cserépkályharaktára. Szabadka, VI.,
Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Deák István épület-műlakatos
és gépjavító fiúlete
Szabadkán, Kállay Albert-utca, Prokesch-palota.
Elvállal épület-ajtók és ablakvasalást, rácsokat,
sirkereket, szivattyus kutakat, varrógépek és
kerékpárok szakszerű javítását, szobacsengők és
telefon bevezetést és javítást.

Fekete Dezső és Társai
Palatinus-Bartus, kőfaragó és szob-
rász Szabadka, I. kör, Deák-utca 68. sz.

Fekete, Temunovits és Társai
kézmű- és divatáru kereskedése.
Szabadka, VII., Szt-István-tér 10. Telefon-
szám 371. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Fimpl István cukrász. Szabadka,
VI. kör, Deák-utca 3.
Telefonszám 206.

Fierst István cukrász. Szabadka,
I. kör, Eötvös-utca
85. Telefonszám 381.

Fuszek M. utóda Amon Irma
virágcsarnoka. Szabadka, I. kör, Eg-
ressy-utca, a színház mellett.

Gál Péter dísztemetkezési válla-
lata. Szabadka, VI. kör,
Deák-utca 4. szám.

Gálik János bádogos mester.
Szabadka, VIII. kör,
Kossuth-utca 1.

Kasza János tűzfifa, szén nagyban és
kicsinyben való elárusítása.
Házhoz szállítva. Szabadka, Deák-utca 3.

Kovács Béla és Társa
varrógép-, kerékpár- és gramofon-keres-
kedése. Szabadka, Kazinczy-utca. Telefon 339.

Kövecz Erzsébet női kalapárus.
Szabadka, VIII.
kör, Kossuth-utca 22. szám.

Kuthy György fiai
huscsarnoka. Szabadka, I. kör, Deák-
utca 64. szám.

Milánkovics András
kézmű- és divatáru kereskedő.
Szabadka, VI., Deák-utca 18. Telefonsz. 377.

Moldoványi József
dísztemetkezési vállalata. Szabad-
ka, VI. kör, Deák-utca 5.

Morvai Antal és Novák Mihály
motorerőre berendezett márvány-,
mozaik- és cementáru-gyára. Sza-
badka, (VIII. kör, Erzsébet-utca, a vasúti
indóházzal szemben).

Siflis Gyula hentesáru-üzlete és
fűstöldéje. Szabadka,
VI. kör, Deák-utca 1-2.

Szalay Gyula esztergályos.
Szabadka, I. kör,
Damjanich-utca.

Széchenyi István épület- és butor-
asztalos
Szabadkán, Damjanich-utca 102. sz. a. (Lévay-
ház) Zöldfa-köröcsma.

Szombathy Károly
fényképész. Szabadka, VI., Deák-utca 3.

Sztipics Albert épület- és műlakatos.
Szabadka, VI. kör, Petőfi-
utca 80-ik szám (Dohány-féle ház).

Tumbász Ferenc
kézmű- és divatáru kereskedő.
Szabadka, VII., Szt-István-tér 358.

Vukovits Gerő norinbergi-, rövid-
díszmű-, női- és uri-
divatáru-üzlete. Szabadka, I., Deák-utca, Ver-
mes-féle házban.

Lapunk kiadóhivatalában kaphatók:

VELIKA DUHOVNA MANNA ili Duše Hrana u molitvama i
pisama za kršćane katolike.
Sastavio Blaž Raič. — Ára a kötés minősége szerint 6, 8 és 10 korona.

LAUDATE DOMINUM. Hangjegyes ének- és imakönyv az ifjúság
számára. — Összeállította Kersch Mihály.
Egész vászonba kötve 80 fillér.

A MI IGAZ HITÜNK. Irta HIRSCH ÁGOSTON, fordította Kör-
mőczy Ernő. — Ára füzve 40 fillér, egész
vászonba kötve 70 fillér.

AZ INKVIZICIO. Mi a valóság a sok hazugság között? Irta Petrányi
Ferenc. — Ára 70 fillér.

HELYET A GYERMEKEKNEK. Irta P. HUCH. Fordi-
totta Körmőczy Ernő.
Ára 20 fillér.

KATH. LEGÉNYEGYESÜLETI DALFÜZÉR.
Kétszólamu egyesületi és hazafias dalok gyűjteménye Kersch Mihálytól. Ára kötve 40 fillér.

AZ IGAZ UT. KERESZTÉNY-SZOCIÁLIS RÖPIRAT. Irta Fröhvirth
Mátyás. — Ára 30 fillér.

SZÓIMÁDÁS. POLITIKAI RÖPIRAT. II. KIADÁS. — Ára 20 fillér.

ÁPRILISJÁRATÁS. Bohózat 4 felvonásban. Irta HASZL GUIDO. Sza-
badon átdolgozta KERSCH MIHÁLY. Ára 1 kor.